

9 Stödåtgärder

I kapitel 9 redovisas direktstöden till det svenska jordbruket inom ramen för EU:s jordbrukspolitik. Redovisningen omfattar även direktstöden till rennäringen samt till företag verksamma inom förädling och avsättning av jordbruksprodukter. En beskrivning av den svenska jordbrukspolitiken under åren närmast före Sveriges inträde i EU lämnas i Jordbruksstatistisk Årsbok 2000.

Utöver direktstöd förekommer exempelvis exportbidrag och stöd till lagring av jordbruksprodukter. Dessa stöd omfattas inte av redovisningen.

EU:s jordbrukspolitik

Det svenska EU-medlemskapet från den 1 januari 1995 innebar att de svenska jordbruksstöden ersattes av EU:s stödsystem. En beskrivning av huvuddragen i EU:s jordbrukspolitik och de olika stöden görs i det följande.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik (Common Agricultural Policy, CAP) innebär att handeln med jordbruksprodukter är fri inom unionen.

Målen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik är att:

- Öka produktiviteten i jordbruket
- Ge jordbrukarna en skälig levnadsstandard
- Stabilisera marknaderna
- Trygga livsmedelsförsörjningen
- Ge konsumenterna livsmedel till rimliga priser

För att nå dessa mål används främst olika marknadsregleringar, men i EU:s jordbrukspolitik ingår även struktur- och regionalpolitiska åtgärder. På senare år har EU också fattat beslut om åtgärder för att minska jordbrukets belastning på miljön.

Ministerrådet, där den svenska jordbruksministern deltar, fattar beslut om jordbrukspolitiken efter förslag från kommissionen. Kommissionen verkställer sedan ministerrådets beslut, utfärdar bestämmelser och övervakar att reglerna följs.

Pris- och marknadsregleringarna finansieras helt av EU:s budget medan strukturstöden, de regionala stöden och miljöstöden medfinansieras av medlemsländerna.

Kommissionen har störst inflytande på de områden där EU i hög grad ansvarar för politiken, som t.ex. pris- och marknadsregleringen inom jordbrukspolitiken. För de åtgärder som medfinansieras av de enskilda medlemsländerna, t.ex. kompensationsbidraget och miljöprogrammet, är friheten större att nationellt utforma reglerna. Nationella stöd kan utformas av de enskilda medlemsländerna, men måste då först godkännas av kommissionen.

Jordbrukspolitiken finansieras av tullar, införselavgifter, producentavgifter och bidrag från medlemsstaterna och upptar ungefär hälften av EU:s totala budget.

I **tabell 9.1** ges en sammanfattning av utbetalade direktstöd till jordbruket, dvs. arealersättningar, djurbidrag, regionala stöd samt miljöstöd och i **tabellerna 9.2–5** mer detaljerad statistik om dessa stöd. Uppgifterna avser de år för vilka utbetalning skett, oavsett när. Utöver dessa stöd ges stöd till investeringar och s.k. startstöd. Dessa redovisas i **tabell 9.6** och statistiken där avser de år under vilka stöden beviljats för utbetalning under ett antal år framåt i tiden. Stöd till rennäringen redovisas i en särskild tabell (**Tabell 9.8**).

Många av stöden till det svenska jordbruket är delvis finansierade av Sverige och vissa helt, t.ex. de nationella stöden till jordbruket i

norra Sverige. Mer detaljerad information lämnas i Jordbruksstatistisk Årsbok 2000.

Arealersättning

Arealersättning infördes i EU fr.o.m. 1993 för att kompensera jordbrukarna för sänkta produktpriser. I Sverige representerar arealersättningarna ca hälften av de totalt utbetalade direktstöden. Varje land har en av EU fastställd basareal, vilken är den högsta areal som landet kan få arealersättning för. I Sverige är den 1,737 milj. hektar, varav 130 000 hektar avser gränsensilage. Om basarealen överskrids sänks arealersättningen procentuellt för alla jordbrukare som har sökt ersättning. I Sverige utnyttjades t.o.m. 1999 i genomsnitt 91 % av basarealen. I och med att ersättning för odling av gränsensilage infördes år 2000 steg utnyttjandegraden till 100 %.

Arealersättning utgår per hektar och kan sökas av alla jordbrukare som odlar spannmål, oljevaxter, baljväxter, oljelin och gränsensilage. Ersättningen är förknippad med krav på att ta en del av arealen ur livsmedels- och foderproduktion. Under 2001 var kravet 10 % av den totala areal (ersättningsberättigade grödor + uttagen areal) som jordbrukaren sökte arealersättning för. Högst 50 % av den totala arealen får vara uttagen areal. Den uttagna arealen kan antingen trädas eller odlas med industri- eller energigrödor.

Av **tabell 9.2** framgår att under 2001 utbetalades ca 4 084 miljoner kr i arealersättning till svenska producenter. De största utbetalningarna skedde i Skåne län följt av Västra Götalands län.

Anläggningsstöd för energiskog

För uttagen areal som planteras med energiskog lämnas ett stöd som helt finansieras av Sverige. Odling av energiskog berättigar till arealersättning samt ett anläggningsstöd på 5 000 kr/ha år 2001.

Djurbidrag

Inom EU utgår djurbidrag till producenter av nötkött samt får- och lammkött. För att minska

överproduktionen är djurbidragen kvoterade med hjälp av bidragsrätter. Sverige har fått bidragsrätter för 250 000 handjur (nötkreatur), 155 000 am- och dikor samt 180 000 tackor. Slaktbidrag får beviljas för maximalt drygt 500 000 storboskap och knappt 30 000 kalvar. För handjur är bidragsrätterna endast fördelade på nationell nivå. Bidragsrätterna för am- och dikor samt tackor är fördelade på gårdsnivå. Köp och försäljning samt leasing är tillåten av bidragsrätter för am- och dikor samt tackor.

För att få fulla djurbidrag krävs en viss foderareal relaterad till djurantalet på gården. Foderareal är betes- eller åkermark som är tillgänglig för uppfödning av nötkreatur, får eller getter. Kravet på foderareal innebär att en mer extensiv produktion gynnas. För samtliga djurbidrag krävs också att vissa regler om bl.a. märkning och journalföring skall vara uppfyllda samt att djuret skall ha hållits i producentens besättning under en viss tid.

Generella djurbidrag utbetalade t.o.m. juni 2002 redovisas i **tabell 9.2**. Totalt utbetalades 1 151 milj. kr. De största utbetalningarna skedde i Västra Götalands län följt av Skåne län.

En tredjedel av djurbidragen avsåg det s.k. *handjursbidraget*. Detta lämnas för tjurar med en slaktvikt på minst 185 kg och stutar som uppnått en ålder av nio månader (22 månader för två bidrag per djur). Stöbeloppet varierade mellan ca 1 180 och 2 360 kr per djur.

Am- och dikobidraget representerade ungefär en femtedel av de totalt utbetalade djurbidragen under 2001. Det uppgick till ca 1 580 kr per djur. För att bidrag skall utgå krävs att jordbrukaren har minst tre am- eller dikor.

Extensifieringsbidrag utgår som ett extra bidrag till producenter som får am- och dikobidrag eller handjursbidrag. För att erhålla extensifieringsbidrag krävs att djurtätheten understiger 1,4 djurenheter per hektar foderareal. Extensifieringsbidraget uppgick år 2001 till ca 870 kr per bidrag. 23 % av de totalt utbetalade djurbidragen år 2001 var extensifieringsbidrag.

Slaktbidraget var nytt år 2000 och repre-

senterade år 2001 22 % av de totalt utbetalade djurbidragen. Det lämnas för nötkreatur som vid slaktstillfället är åtta månader eller äldre. Det lämnas också för kalvar som vid slakt är äldre än en månad men yngre än sju månader och vars slaktvikt är lägre än 152,5 kg.

Tackbidraget uppgick år 2001 till ca 85 kr per djur, med ett tillägg av ca 60 kr inom stöd-områdena. En ansökan måste innehålla minst 10 bidragsberättigade tackor för att stöd skall utgå. År 2001 representerade det 2 % av de totalt utbetalade djurbidragen.

Regionala stöd

Kompensationsbidrag

EU:s regionalpolitik syftar till social utjämning mellan olika regioner inom gemenskapen. Jordbruket skall säkras i områden med sämre produktionsförutsättningar så att befolkningen kan bo kvar och landskapet bevaras. Det viktigaste regionalpolitiska bidraget är det s.k. kompensationsbidraget. Detta riktar sig till områden som har sämre förutsättningar för livsmedelsproduktion (Less Favoured Areas) än andra regioner. I Sverige utgår kompensationsbidrag till stödområdena i norra Sverige, delar av skogs- och mellanbygderna i södra och mellersta Sverige samt vissa områden på Öland och Gotland.

För att få kompensationsbidrag måste jordbrukaren åta sig att bruka minst tre hektar jordbruksmark inom ett stödområde i minst fem år från och med den första stödutbetalningen. Det krävs också ett visst djurinnehav. Pensionärer kan inte få kompensationsbidrag.

Kompensationsbidraget lämnas i första hand för vall och betesmark, men i vissa stödområden i norra Sverige även för spannmål och potatis. Kompensationsbidraget kan utgå med mellan 250 och 1 750 kr per hektar. **Tabell 9.3** visar att Västerbottens län följt av Gävleborgs och Västra Götalands län är de län där mest kompensationsbidrag har utgått. Totalt utbetalades 570 milj. kronor i kompensationsbidrag för år 2001 vilket utgjorde 7 % av de totala direktstöden till jordbruket år 2001.

Nationellt stöd till norra Sverige

Avtalet med EU ger Sverige rätt att lämna nationellt stöd till vissa områden i norra Sverige. Stödet är helt finansierat av svenska staten och syftet är att behålla traditionell jordbruksproduktion som är särskilt lämpad för klimatförhållandena i norra Sverige. Avsikten är också att stödet skall förbättra strukturen för produktion, omsättning och förädling av jordbruksprodukter och säkerställa att miljön och naturvärdena skyddas och bevaras.

Det nationella stödet tillsammans med kompensationsbidraget och miljöstödet för bevarande av öppet odlingslandskap ersätter det gamla Norrlandsstödet.

Stöd utgår till mjölk-, slaktsvins- och äggproduktion samt för suggor och getter samt odling av potatis, bär och grönsaker. Det nationella stödet är förknippat med vissa villkor. Jordbruket skall t.ex. omfatta minst 3 hektar jordbruksmark. Nationellt stöd lämnas inte till jordbrukare som vid ansökningstillfället har statlig ålderspension eller hel förtidspension.

Tabell 9.3 visar att det nationella stödet till norra Sverige under år 2001 uppgick till 287 milj. kr. vilket var 3 % av de totala direktstöden till jordbruket år 2001. Mer än 90 % av stöden lämnades för mjölk. Mest nationellt stöd utgick till Västerbottens län.

Miljöstöd

Miljöstöden syftar till åtgärder för att minska jordbrukets belastning på miljön. Varje land utformar ett program för miljövänliga produktionsmetoder inom jordbruket och för bevarande av biologisk mångfald i odlingslandskapet. Programmet utformas efter det egna landets förhållanden och miljöproblem. För miljöstöd krävs ett femårigt åtagande av brukaren (20 år när det gäller stödet till våtmarker och småvatten).

Det tidigare miljöprogrammet upphörde att gälla den 31 december 1999. Fr.o.m. år 2000 ingår miljöstöden i miljö- och landsbygdsprogrammet som gäller för perioden 2000–2006.

Flertalet nya miljöstödet kan sökas fr.o.m. 2001. Endast miljöstödet för ekologisk produktion och miljöstödet för bevarande av värdefulla kulturmiljöer i renskötselområdet gick att söka redan år 2000.

I det följande beskrivs de stöd som utbetalades för år 2001 och som ingår i det nya miljö- och landsbygdsprogrammet. För information om stöd som ingår i det tidigare programmet, och som redovisas i **tabell 9.5a**, hänvisas till Jordbruksstatistisk Årsbok 2001, eller till Jordbruksverket, www.sjv.se.

Tabell 9.5b visar utbetalningarna enligt det nya programmet. Totalt utbetalades det år 2001 2 387 milj. kr i miljöstödet. Mest stöd utgick till Västra Götalands län följt av Skåne län, vilka står för 15 % respektive 11 % av de utbetalade miljöstöden.

I **tabell 9.4** visas storleken av de arealer för vilka miljöstödet söktes för år 2001.

Betesmarker och slåtterängar

Syftet med miljöstödet för betesmarker och slåtterängar är att bevara och förstärka hävdgynnande natur- och kulturmiljövärden.

Ersättning lämnas för skötsel av betesmarker, slåtterängar, fäbodbete, skogsbete och alvarbete på Öland och Gotland. Grundersättningen ligger på 1 000 kr/ha, därutöver kan en tilläggsersättning på 1 400 kr/ha lämnas för särskild skötsel av betesmarker och slåtterängar med höga natur- och kulturhistoriska värden. Kompletterande åtgärder såsom lövtäkt, lieslåtter och efterbete ger också ytterligare ersättning. Ett jordbruksskifte ska vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning.

Natur- och kulturmiljöer

Ersättning lämnas för skötsel av åkermarkens värdefulla lämningar och miljöer (landskapselement) som vittnar om den äldre markanvändningen. Ersättning utgår för skötsel av vissa landskapselement belägna på eller i anslutning till åkermark. Exempel på sådana landskapselement är renar mellan åkerskiften, stenmurar, trädrader, stentippar, källor och åkerholmar. Ersättningsbeloppet ges per landskapselement och skiljer sig åt mellan ele-

menten. För att ersättning skall utgå krävs att det sammanlagda ersättningsbeloppet för värdefulla landskapselement på åtagandeenheten uppgår till minst 3 000 kr. Landskapselementen ska till väsentlig del ha tillkommit före den storskaliga mekaniseringen av jordbruket, dvs. före 1940.

Kulturmiljöer i renskötselområdet

Syftet med stödet är att tydliggöra och bevara spåren av samisk tradition, arbete och liv. Ersättning ges för skötsel av renvallar och renhågn som är förknippade med äldre renskötsel.

Utrotningshotade husdjursraser

Syftet med detta stöd är att öka antalet vuxna, renrasiga djur av svenska utrotningshotade husdjursraser så att rasernas fortlevnad och den biologiska mångfalden säkras. Ersättning lämnas för att hålla djur av utrotningshotade raser som t.ex. fjällko, gutefår, lantrasget o linderödssvin. Den årliga ersättningsnivån ligger på 1 000 kr per djurenhet för nötkreatur, får och getter och 1 500 kr per djurenhet för linderödssvin.

Öppet och varierat odlingslandskap

Syftet med detta stöd är att bevara odlingslandskapet och förhindra omfattande nedläggning av jordbruksmark. Därigenom bevaras en biologisk mångfald och värdefulla kulturmiljöer. Ersättning lämnas för skötsel av slåttervall och betesvall på åkermark. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning och odlingen ska omfatta minst 0,10 ha under varje år under åtagandeperioden. Ersättningsbeloppet skiljer sig åt mellan stöd-områdena, men ligger mellan 400–2 050 kr/ha.

Ekologiska produktionsformer

Syftet med stöd till ekologiska produktionsformer är att öka omfattningen av den ekologiska odlingen och djurhållningen. Ersättning lämnas till jordbrukare med ekologisk odling med eller utan ekologisk djurhållning. Den årliga ersättningen varierar beroende på grödslag men ligger mellan 500–7 500 kr/ha. Ersättning

för ekologisk djurhållning lämnas i form av en extra ersättning för ekologisk odlad slåttervall, betesvall och grönfodergrödor. Ersättningen baseras på antalet mjölkkor, am- och dikor, ungnöt, tackor, getter (hondjur) och suggor som finns inom företaget. 1,00 djurenhet kvalificerar för ersättning för 1,00 ha. Djurantalet får variera genom åren under åtagandeperioden men måste omfatta minst ett djur under hela åtagandeperioden. Antal djur som motsvarar en djurenhet varierar mellan 1,00 för mjölkkor, am- och dikor till 6,67 för tackor och getter (hondjur). Ersättningen per djurenhet är 1 700 kr/ha.

Minskat kväveläckage

Ersättning lämnas för insatser med syfte att minska kväveutlakningen under vinterhalvåret. Ersättning kan lämnas för två åtgärder, dels för sådd av fånggröda, dels för vårbearbetning, dvs. att ingen jordbearbetning sker efter skörden på hösten. Syftet är att minska den kvävebelastning i havet som orsakas av mänsklig verksamhet. Åtgärden riktas till områden i södra Sverige där kväveutlakningen är hög. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning. Den årliga ersättningsnivån ligger för fånggröda på 900 kr/ha och för vårbearbetning på 400 kr/ha.

Våtmarker och småvatten

Från och med 2001 finns två stöd för våtmarker och småvatten. Dels ett projektstöd för anläggning av våtmarker och småvatten och dels ett stöd för skötsel av dem. Syftet med projektstödet är att våtmarker och småvatten anläggs för att minska kväveläckaget från jordbruket samt för att gynna den biologiska mångfalden inom jordbruket. Syftet med stödet för skötsel av våtmarker och småvatten är att stimulera en ökning av arealen våtmarker och småvatten på jordbruksmark. Syftet är också att våtmarkerna och småvattnen sköts så att deras värden för miljön består eller ökar.

Stödnivån för anläggning av våtmarker och småvatten kan högst vara 90 % av stödbe-

rättigande kostnader och ersättning kan lämnas med högst 200 000 kr/ha i Blekinge, Skåne och Halland och med högst 100 000 kr/ha i övriga län. Den årliga ersättningsnivån för skötsel av våtmarker och småvatten ligger på 3 000 kr/ha. Dessutom kan ytterligare ersättning på 800 kr/ha utgå för slåtter och bete. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning.

Bruna bönor på Öland

Ersättning lämnas till jordbrukare med traditionell odling av lokala sorter av bruna bönor på Öland. Syftet med detta stöd är att främja en odlingsmetod som bidrar till att minska riskerna med bekämpningsmedels- och växtnäring-utlakning till Östersjön. Dessutom bevaras odlingen av lokala sorter av bruna bönor. Odlingen är en viktig del av öns kulturarv. Ersättningen lämnas enbart på Öland och ett jordbruksskifte måste vara på minst 0,10 ha för att vara berättigad till ersättning. Den årliga ersättningsnivån ligger på 2 700 kr/ha.

Sockerbetor på Gotland

Ersättning lämnas till jordbrukare på Gotland med miljövänlig odling av sockerbeter. Syftet är att minska riskerna med bekämpningsmedels- och växtnäring-utlakning till Östersjön. Ersättning lämnas endast på Gotland. Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning. Den årliga ersättningsnivån ligger på 1 350 kr/ha.

Skyddszoner

Syftet med stödet för skyddszoner är att minska erosionen av växtnäringssämnen från åkermark till vatten. Skyddszoner gynnar också växt- och djurlivet. Ersättning lämnas för anläggning av zoner besådda med vall utmed vattendrag. Skyddszonen skall vara minst 6 meter bred och ersättning lämnas för högst 20 meters bredd. Dessutom måste skifteslängden mot vattenområdet vara minst 20 meter och den sammanlagda arealen av alla skyddszonsskiften minst 0,10 ha för att berättiga till ersättning. Den årliga ersättningsnivån är 3 000 kr/ha.

Strukturstöd

De statliga insatserna för jordbrukets rationalisering samordnas av Jordbruksverket och administreras av länsstyrelserna.

De viktigaste rationaliseringsinsatserna består av startstöd till yngre jordbrukare samt investeringsstöd. Det senare infördes 1997. Även trädgårds- och renskötsföretagare kan få dessa stöd. Tidigare kunde även lånegaranti (statlig borgen för banklån) utgå vid etablering på och effektivisering av företag. Lånegaranti kan numera endast beviljas för trädgårdsföretag. Till så kallad yttre rationalisering (fastighetsombildning) utgår dessutom ett totalt bidrag med 5 milj. kr per år som i huvudsak går till Dalarnas län. I rationaliseringssyfte kan länsstyrelserna köpa fastigheter och sälja till jordbrukare som är i behov av tillskottsmark för att förbättra strukturen. Genom ändringar i jordförvärvslagen 1991 har rationaliseringsmomentet tonats ner och andelen tillståndspliktiga förvärv har minskat kraftigt i hela landet.

Till strukturstöden kan även räknas de stöd som fr.o.m. 1995 lämnas till företag med verksamhet inom förädling och avsättning av jordbruksprodukter.

Fr.o.m. år 2000 kan också utgå s.k. projektstöd för att främja utvecklingen av landsbygden. Det finansieras både av EU-medel och nationella medel. Någon statistik över dessa stöd har ännu inte sammanställts.

Investeringsstöd (Tabell 9.6)

Investeringsstödet utgår i form av bidrag som varierar geografiskt. I södra och mellersta Sverige ingår stödet i Sveriges program för landsbygdsutveckling år 2000–2006. Syftet är att stimulera investeringar som gynnar miljön, djurmiljön, arbetsmiljön och livsmedelshygien samt konkurrensförmågan och sysselsättningen vid lantbruksföretagen. Stödet lämnas för fasta investeringar med högst 480 000 kr per företag och fyraårsperiod. Av stödet betalas 25 % av EU och 75 % av Svenska staten.

I norra Sverige ingår investeringsstödet i strukturfondsprogrammen för mål 1¹ och beta-

las till 75 % av EU. Syftet med stödet är i huvudsak samma som i södra Sverige. Stödet varierar mellan högst 800 000 och 1 200 000 kr per företag och fyraårsperiod. Det högre beloppet kan utgå till företag i kustområdena i Gävleborgs och Västernorrlands län.

EU-regler begränsar i vissa fall möjligheterna att lämna stöd till utökning av animalieproduktion, särskilt svinproduktion.

Totalt beviljades 1 126 investeringsstöd till ett sammanlagt belopp av 232 milj. kr för år 2001. En stor del av stöden avsåg nya lösdriftsladugårdar för mjölkkor.

Startstöd (Tabell 9.6)

Startstöd kan lämnas till yngre företagare med jordbruks-, trädgårds- eller renskötsföretag. Reglerna för stöd, som är lika i hela landet, ändrades den 1 januari 2000 varvid bl.a. åldersgränsen höjdes från 35 till 40 år. Stödet lämnas med en startpremie om högst 100 000 kr plus en räntesubvention om högst 100 000 kr efter två år. Stödet ingår i samma program som investeringsstödet (se ovan) och finansieras på samma sätt av EU respektive Sverige. Bidrag kan beviljas vid förstagångsetablering om sökanden är under 40 år och har teoretisk och praktisk jordbruksutbildning. Företaget skall ge brukaren tillfredsställande sysselsättning och försörjning.

Under år 2001 beviljades 393 startpremier till ett sammanlagt belopp av 39 milj. kr.

Mjölproduktion är den dominerande driftsriktningen och förekommer vid knappt hälften av företagen. Det är viktigt att påpeka att de stöd som redovisas i tabellen enbart avser de startpremier som beviljats det första året. Formellt beslut om utbetalning av räntesubventionen fattas efter ca två år.

Stöd till investeringar som avser förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (Tabell 9.7a och Tabell 9.7b)

Syftet med stödet är att främja varaktigt nya avsättningsmöjligheter för jordbruksprodukter genom att stödja den svenska livsmedelsproduktionen. Stödet riktar sig till de som bedriver småskalig livsmedelsförädling och till

de som producerar högförädlade livsmedel av innovativ karaktär.

Stödet handläggs dels av jordbruksverket och dels av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen handlägger stöd i områden som omfattas av mål 1¹ i Sverige.

I **tabell 9.7a** redovisas beviljade stöd inom det gamla stödprogrammet. I **tabell 9.7b** visas de beviljade stöd som ingår i det nya miljö- och landsbygdsprogrammet, dvs. exklusive mål 1-området. Totalt beviljades 46 milj. kr till investeringar för förädling och saluföring av jordbruksprodukter år 2001. Mjök och mjölkprodukter stod för den största delen av dessa stöd, nämligen 36 %, dvs. 17 milj. kr.

1) Mål 1 i Sverige omfattar följande områden: Norrbottens och Västerbottens län, Jämtlands och Västernorrlands län, kommunen Torsby i Värmlands län, kommunen Ljusdal i Gävleborgs län, kommunerna Malung, Orsa, Vansbro och Älvdalen och samhällena Venjan och Våmhus i Dalarnas län.

Prisstöd m.m. till rennärningen

Utöver de stöd till rennärningen i form av investerings- och startstöd samt kulturmiljöstöd som redovisats ovan utgår ett särskilt prisstöd för kontrollslaktade renar, vilka godkänns som livsmedel.

Efter Tjernobyolyckan betalades ersättning till rennärningen för att täcka merkostnader och inkomstförluster till följd av det radioaktiva nedfallet. I siffran ingår också kostnader för t.ex. försöksverksamhet, slakt av renar med hög cesiumhalt samt utfordring av cesiumrenar och analyser.

Staten ersatte fram till 1994/95 renägarna för upphittade rovdjursrivna renar. Från och med 1996 ändrades ersättningssystemet till att i huvudsak baseras på rovdjursförekomst.

I **tabell 9.8** redovisas även ersättningar från Banverket för tågdödade och från trafikförsäkringen för vägtrafikdödade renar.

Annan publicering

Uppgifterna i detta kapitel om utbetalda stöd grundas på underlag från Jordbruksverket. Statistiken hänför sig till de år för vilka stöd utgått. Jordbruksverket publicerar detaljerad statistik över stöd som utbetalats eller beviljats under olika kalenderår i sin verksamhetsstatistik, senast i Verksamhetsstatistik för perioden 2001-01-01–2001-12-31, April 2002.

Tabell 9.1
Direktstöd till jordbruket utbetalade för 1997–2001¹, milj. kr
Disbursed direct support to the agricultural holdings

	1997	1998	1999	2000	2001
<i>Arealersättning</i>	3 653	3 651	3 368	3 480	4 084
Djurbidrag, generella	753	677	662	940	1 151
Handjursbidrag	378	379	386	331	380
Am- och dikobidrag	246	244	241	198	227
Tackbidrag	27	38	36	31	20
BSE	85	–	–	–	–
Kalvslaktbidrag	16	15	–	–	–
Slaktbidrag	–	–	–	130	259
Extensifieringsbidrag ²	–	–	–	250	265
<i>Regionala stöd</i>	887	888	875	864	857
Kompensationsbidrag	594	595	586	574	570
Nationellt stöd norra Sverige	293	293	289	289	287
<i>Miljöstöd, gamla</i>	1 631	1 936	2 053	1 929	671
Öppet odlingslandskap	568	607	613	582	14
Ekologisk odling	236	290	352	268	105
Flerårig vallodling	412	423	439	433	426
Biologisk mångfald o. kulturmiljövärden	399	510	522	520	17
Betesmarker	205	319	332	333	16
Slätterängar	11	14	14	14	1
Kulturmiljö	182	177	176	173	0
Miljökänsliga områden	11	18	23	24	12
Våtmarker och småvatten	4	6	7	9	8
Extensiv vall, skydds zoner	5	6	6	6	3
Fånggrödor	2	7	9	9	1
Resurshållande konventionellt jordbruk	–	80	94	94	93
Återskapande av slätterängar	–	2	3	3	3
Odling av bruna bönor på Öland	2	3	2	2	0
Utrotningshotade djurraser	3	3	3	3	0
Kulturmiljöstöd för renkötselområdet	–	–	1	0	0
NOLA, landskapsvård	–	–	–	–	–
<i>Miljöstöd, nya</i>	–	–	–	128	1 716
Betesmarker och slätterängar	–	–	–	–	579
Natur- och kulturmiljöer	–	–	–	–	148
Kulturmiljöer i renkötselområdet	–	–	–	1	0
Utrotningshotade husdjursraser	–	–	–	–	3
Öppet och varierat odlingslandskap	–	–	–	–	479
Ekologisk produktion	–	–	–	126	347
Minskat kväveläckage	–	–	–	–	151
Våtmarker och småvatten	–	–	–	–	0
Bruna bönor på Öland	–	–	–	–	2
Socketbetor på Gotland	–	–	–	–	2
Skydds zoner	–	–	–	–	5
<i>Summa utbetalade direktstöd</i>	6 924	7 152	6 957	7 340	8 479

1) För perioden 1997–2000 ingår i tabellen samtliga medel som avser respektive år oavsett när de utbetalats. För år 2001 avser beloppen de medel som utbetalats t.o.m. juni år 2002.

2) Åren 1997–1999 ingår extensifieringsbidraget i am- och dikobidraget samt handjursbidraget.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.2
Arealersättningar samt generella djurbidrag för stödåret 2001 utbetalade t.o.m. juni 2002, 1 000-tals kr

Disbursed area support and premiums for suckler cows, ewes and male bovines

Län	Areal- ersätt- ningar	Djurbidrag					Summa djur- bidrag
		Am- o. diko- bidrag	Tack- bidrag	Han- djurs- bidrag	Slakt- bidrag	Extensi- fierings- bidrag	
Stockholms	146 403	5 063	562	5 022	3 536	4 877	19 060
Uppsala	288 312	6 840	542	11 860	8 891	8 519	36 651
Södermanlands	242 925	8 074	699	13 072	8 019	9 991	39 855
Östergötlands	451 195	16 490	1 403	27 973	17 370	21 130	84 367
Jönköpings	73 104	15 977	961	33 384	21 091	24 644	96 058
Kronobergs	39 987	11 620	828	19 686	11 869	15 435	59 438
Kalmar	152 623	15 308	1 587	33 309	21 983	24 342	96 529
Gotlands	111 814	7 858	3 071	16 390	10 251	9 133	46 703
Blekinge	37 828	7 681	558	7 398	5 145	6 522	27 304
Skåne	819 717	49 307	1 738	51 507	39 294	36 014	177 860
Hallands	171 310	11 154	647	20 418	15 207	10 078	57 506
Västra Götalands	749 178	34 820	2 801	66 069	46 444	42 418	192 551
Värmlands	112 626	8 648	856	12 298	7 915	10 889	40 606
Örebro	185 631	5 249	455	10 976	7 185	6 290	30 155
Västmanlands	241 018	3 676	317	6 466	4 958	4 416	19 832
Dalarnas	64 629	4 887	635	8 213	5 871	5 833	25 439
Gävleborgs	64 468	4 884	579	9 856	6 403	7 190	28 912
Västernorrlands	31 033	3 461	506	6 121	4 222	4 628	18 938
Jämtlands	20 829	3 631	426	6 101	4 480	4 990	19 629
Västerbottens	55 854	1 443	413	9 350	6 159	5 265	22 630
Norrbottens	23 998	667	381	4 292	3 108	2 168	10 616
<i>Hela riket</i>							
2001	4 084 483	226 741	19 965	379 760	259 400	264 773	1 150 638
2000	3 480 024	198 114	30 630	330 836	129 710	250 382	939 672
1999	3 368 140	240 718	35 535	385 627	–	–	661 880
1998	3 651 472	244 248	38 378	379 169	–	–	677 095 ¹
1997	3 653 165	246 255	26 829	378 344	–	–	752 786 ²
1996	3 730 539	209 636	28 624	394 507	–	–	776 509 ³

Anm. Under åren 1996–1999 ingår extensifieringsbidraget i am- och dikobidraget samt handjursbidraget.

1) Inkl. kalvslaktbidrag på 15 300 tkr.

2) Inkl. BSE-bidrag på 85 158 tkr och kalvslaktbidrag på 16 200 tkr.

3) Inkl. BSE-bidrag på 142 742 tkr och kalvslaktbidrag på 1 000 tkr.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.3**Kompensationsbidrag (utbetalt t.o.m. juni 2002) samt nationellt stöd till norra Sverige för stödåret 2001, 1 000-tals kr***Disbursed support for less favoured areas and national support to the north of Sweden*

Län	Kompensationsbidrag	Nationellt stöd			Summa nationellt stöd
		Suggor, getter potatis, ägg bär o. grönsaker	Mjök	Slaktsvin	
Stockholms	1 027	–	–	–	–
Uppsala	5 429	–	–	–	–
Södermanlands	122	–	–	–	–
Östergötlands	7 210	–	–	–	–
Jönköpings	47 536	–	–	–	–
Kronobergs	21 795	–	–	–	–
Kalmar	35 652	–	–	–	–
Gotlands	8 661	–	–	–	–
Blekinge	5 080	–	–	–	–
Skåne	16 835	–	–	–	–
Hallands	10 299	–	–	–	–
Västra Götalands	57 010	–	–	–	–
Värmlands	47 440	243	3 529	193	3 965
Örebro	10 501	–	–	–	–
Västmanlands	2 017	–	–	–	–
Dalarnas	38 060	577	3 956	91	4 624
Gävleborgs	61 144	877	20 553	1 449	22 879
Västernorrlands	46 847	1 261	36 402	3 184	40 846
Jämtlands	46 013	1 320	62 343	988	64 651
Västerbottens	68 515	2 929	86 653	5 169	94 751
Norrbotens	32 962	2 348	51 511	1 333	55 192
<i>Hela riket</i>					
2001	570 155	9 555	264 946	12 407	286 908
2000	574 125	9 450	266 751	13 269	289 469
1999	585 645	10 171	266 345	12 542	289 058
1998	595 021	11 225	268 330	13 174	292 729
1997	593 930	12 766	267 742	12 610	293 118
1996	574 144	13 441	241 849	9 766	265 056

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.4a
Registrerade arealer för vissa miljöstödd (tidigare stöd) avseende år 2001, hektar
Areas for environmental support

	Öppet odlingslandskap			Ekolo- gisk odling	Biologisk mångfald		Fler- årig vallodling
	Vall på åker	Betes- mark	Sum- ma		Betes- marker	Slätter- ängar	
<i>Län</i>							
Stockholms	1 701	514	2 215	5 500	970	15	22 265
Uppsala	967	161	1 128	4 370	1 213	4	28 141
Södermanlands	618	72	690	6 682	659	11	28 678
Östergötlands	2 243	353	2 596	8 786	1 061	1	45 515
Jönköpings	1 340	782	2 122	2 816	209	13	56 157
Kronobergs	791	327	1 118	1 605	46	0	30 179
Kalmar	803	327	1 130	4 218	282	8	58 063
Gotlands	615	86	700	2 722	351	15	30 618
Blekinge	267	151	417	708	284	3	11 422
Skåne	1 638	442	2 080	6 269	2 810	129	73 585
Hallands	817	287	1 105	2 662	465	4	36 202
Västra Götalands	3 973	994	4 967	13 356	1 127	10	134 547
Värmlands	1 149	229	1 378	3 615	49	3	42 845
Örebro	479	49	529	2 752	262	6	22 705
Västmanlands	2 198	363	2 561	3 605	528	11	15 745
Dalarnas	616	152	769	1 713	369	22	24 917
Gävleborgs	629	74	703	3 203	165	6	32 473
Västernorrlands	739	97	836	4 042	78	12	29 499
Jämtlands	406	119	525	3 819	681	30	29 270
Västerbottens	913	36	949	3 398	93	2	38 930
Norrbottens	570	89	659	2 309	150	83	20 477
<i>Hela riket</i>							
2001	23 472	5 703	29 175	88 151	11 850	387	812 233
2000	595 417	170 584	766 001	342 946	202 855	4 576	811 886
1999	614 697	180 422	755 119	306 743	206 477	4 775	808 753
1998	590 330	183 159	787 089	250 250	196 799	4 692	773 684
1997	563 396	188 113	751 509	196 258	175 805	4 382	723 308
1996	538 705	183 600	722 305	162 312	170 871	4 230	–

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.4b**Registrerade arealer för vissa miljöstöd (nya stöd) avseende år 2001, hektar***Areas for environmental support*

	Betesmarker och slätter- ängar	Öppet och varierat odlingslandskap	Ekologisk produktion	Minskat kväve- läckage
<i>Län</i>				
Stockholms	8 546	9 449	8 676	–
Uppsala	14 126	13 935	13 190	–
Södermanlands	14 345	9 123	14 581	–
Östergötlands	41 022	29 709	15 758	83
Jönköpings	36 444	56 818	15 739	8
Kronobergs	20 203	31 262	8 384	1
Kalmar	70 342	52 840	9 932	10 181
Gotlands	22 271	31 764	8 738	6 168
Blekinge	10 808	5 982	2 174	2 719
Skåne	42 790	29 473	16 031	51 120
Hallands	13 052	14 867	9 306	18 708
Västra Götalands	49 303	91 914	56 443	64 242
Värmlands	5 232	44 460	19 254	80
Örebro	7 474	13 942	9 375	1
Västmanlands	6 187	6 312	10 024	405
Dalarnas	10 250	25 772	9 553	–
Gävleborgs	4 283	29 898	15 168	–
Västernorrlands	1 964	26 707	17 130	–
Jämtlands	8 420	27 271	16 989	–
Västerbottens	1 376	34 854	9 942	–
Norrbottnens	1 427	18 793	7 909	7
<i>Hela riket</i> 2001	389 866	605 144	294 298	153 722

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.5a
Miljöstöd (tidigare stöd) för stödåret 2001 utbetalade t.o.m. juni 2002,
1 000-tals kr
Environmental support

	Öppet odlings- landskap	Ekolo- gisk odling	Bevarande av utrot- ningshotade husdjurs- raser	Biologisk mångfald, värdefulla kulturmiljöer Slätter- ängar	Betes- marker	Värdefulla natur- och kultur- miljöer
<i>Län</i>						
Stockholms	850	8 115	29	47	1 411	—
Uppsala	394	5 923	28	7	1 709	—
Södermanlands	282	10 081	6	16	954	—
Östergötlands	989	12 594	42	3	1 267	—
Jönköpings	991	2 379	8	34	329	—
Kronobergs	543	1 444	14	—	68	—
Kalmar	616	4 887	4	25	464	—
Gotlands	233	3 569	10	15	387	—
Blekinge	156	1 001	5	9	452	—
Skåne	839	8 637	53	259	3 727	—
Hallands	417	3 456	17	12	663	—
Västra Götalands	1 930	15 539	35	28	1 506	—
Värmlands	1 071	3 080	43	6	57	—
Örebro	253	3 453	24	12	310	—
Västmanlands	1 164	5 378	8	28	757	—
Dalarnas	450	1 475	22	65	483	—
Gävleborgs	258	2 756	18	11	190	—
Västernorrlands	561	3 400	24	36	87	—
Jämtlands	496	3 208	10	94	478	—
Västerbottens	927	2 824	5	4	104	—
Norrbottens	400	1 917	16	304	219	—
<i>Hela riket</i>						
2001	13 820	105 116	421	1 015	15 623	—
2000	581 876	268 256	3 091	14 158	332 729	172 751
1999	612 818	352 016	3 461	14 366	331 705	175 509
1998	607 001	289 511	3 081	14 437	318 827	176 830
1997	568 308	235 970	2 805	11 216	205 130	182 449
1996	563 776	179 832	2 457	10 865	205 678	245 767

Anm. I summa miljöstöd 1996 ingår 18 milj. kr NOLA, landskapsvård.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.5a (forts.)

	Miljökänsliga områden			Flerårig vall- odling	Bruna bönor	Resurs- hållande konven- tionellt jordbruk	Återska- pande av slätter- ängar	Kultur- miljöstöd för ren- skötsel- området	Summa miljöstöd
	Våt- marker, små- vatten	Extensiv vall och skydds- zoner	Fång- grödor						
<i>Län</i>									
Stockholms	164	118	–	11 187	–	1 527	–	–	23 449
Uppsala	215	227	–	13 994	–	3 970	222	–	26 689
Södermanlands	959	282	–	14 123	–	2 057	118	–	28 878
Östergötlands	679	282	446	22 886	–	8 641	193	–	48 022
Jönköpings	158	8	219	28 297	–	2 263	3	–	34 688
Kronobergs	168	8	300	15 329	–	421	98	–	18 394
Kalmar	663	42	–	29 309	169	4 877	226	–	41 281
Gotlands	722	12	8	15 180	–	5 325	56	–	25 517
Blekinge	38	44	3	5 584	–	614	19	–	7 925
Skåne	663	1 164	58	37 012	–	31 531	9	–	83 952
Hallands	440	179	56	18 280	–	5 589	133	–	29 241
Västra Götalands	2 452	271	62	69 742	–	11 280	44	–	102 890
Värmlands	195	72	–	29 081	–	3 055	6	–	36 666
Örebro	63	215	–	13 817	–	2 360	7	–	20 513
Västmanlands	237	499	–	8 326	–	3 182	352	–	19 931
Dalarnas	5	10	–	16 967	–	1 016	126	–	20 620
Gävleborgs	–	–	–	17 391	–	509	228	–	21 361
Västernorrlands	–	–	–	14 630	–	313	35	–	19 087
Jämtlands	–	–	–	14 602	–	1 350	34	–	20 271
Västerbottens	–	–	–	19 900	–	2 143	–	–	25 908
Norrbottens	–	–	–	10 611	–	615	1 145	–	15 228
<i>Hela riket</i>									
2001	7 821	3 432	1 152	426 249	169	92 640	3 053	–	670 509
2000	8 590	6 295	9 147	432 646	2 217	94 172	3 109	0	1 929 037
1999	7 189	6 345	9 404	439 450	2 419	94 079	2 733	1 055	2 052 549
1998	5 830	5 743	6 734	423 128	2 626	80 257	1 512	–	1 935 517
1997	4 247	4 621	1 915	411 845	2 447	–	–	–	1 630 953
1996	2 202	2 581	2 248	–	2 109	–	–	–	1 235 515

Tabell 9.5b
Miljöstöd (nya stöd) för stödåret 2001 utbetalade t.o.m. juni 2002, 1 000-tals kr
Environmental support

	Betes- marker och slätterängar	Natur- och kulturmiljöer	Kulturmiljöer i renskötse- området	Utrotnings- hotade hus- djursraser	Öppet och varierat odlings- landskap	Ekologisk produktion
<i>Län</i>						
Stockholms	12 677	2 713	–	88	3 714	10 039
Uppsala	23 070	5 096	–	91	5 508	15 583
Södermanlands	26 255	3 670	–	34	3 604	17 991
Östergötlands	68 595	13 151	–	54	11 365	19 655
Jönköpings	43 425	8 597	–	68	22 314	20 398
Kronobergs	26 145	6 671	–	53	12 290	12 384
Kalmar	108 120	19 105	–	135	20 972	12 355
Gotlands	38 011	1 307	–	116	12 590	11 716
Blekinge	19 509	3 968	–	109	2 335	3 007
Skåne	70 830	32 326	–	172	10 854	20 813
Hallands	14 042	11 717	–	60	5 769	12 692
Västra Götalands	63 394	21 183	–	279	39 844	71 410
Värmlands	6 320	1 580	–	148	48 090	21 094
Örebro	13 077	5 227	–	53	9 604	10 286
Västmanlands	11 048	3 077	–	22	2 588	11 062
Dalarnas	11 685	1 886	–	277	29 897	11 269
Gävleborgs	6 794	839	–	114	48 120	16 577
Västernorrlands	2 597	548	–	141	44 165	15 779
Jämtlands	9 222	1 642	–	383	49 232	17 211
Västerbottens	2 099	2 259	–	330	63 312	8 550
Norrbottnens	2 109	1 479	–	133	32 886	6 771
<i>Hela riket</i>						
2001	579 024	148 041	–	2 858	479 050	346 644
2000	–	–	1 461	–	–	126 484

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.5b (forts.)

	Minskat kväve- läckage	Våtmarker och småvatten	Bruna böror på Öland	Sockerbeter på Gotland	Skydds-zoner	Summa miljöstöd
<i>Län</i>						
Stockholms	–	5	–	–	173	29 320
Uppsala	–	–	–	–	369	49 626
Södermanlands	–	140	–	–	457	52 117
Östergötlands	81	41	–	–	224	113 112
Jönköpings	–	74	–	–	61	94 869
Kronobergs	1	–	–	–	32	57 524
Kalmar	9 417	66	1 824	–	139	171 998
Gotlands	5 434	–	–	2 167	80	71 304
Blekinge	2 580	–	–	–	33	31 433
Skåne	50 534	33	–	–	545	185 935
Hallands	19 091	15	–	–	206	63 532
Västra Götalands	63 581	–	–	–	1 281	260 692
Värmlands	–	–	–	–	88	77 173
Örebro	–	–	–	–	561	38 756
Västmanlands	516	–	–	–	862	29 152
Dalarnas	–	–	–	–	34	54 772
Gävleborgs	–	–	–	–	30	72 359
Västernorrlands	–	–	–	–	–	63 089
Jämtlands	–	–	–	–	–	77 307
Västerbottens	–	–	–	–	–	76 220
Norrbottnens	–	–	–	–	–	43 245
<i>Hela riket</i>						
2001	151 235	373	1 824	2 167	5 176	1 716 393
2000	–	–	–	–	–	127 945

Tabell 9.6
Beviljade investerings- och startstöd till jordbruks-, trädgårds- och renskötselföretag 2001

Granted investment support to holdings in agriculture, horticulture and reindeer breeding

	Investeringsstöd		Startstöd	
	Antal stöd	Beviljade stöd, 1 000-tals kr	Antal stöd	Beviljade stöd, 1 000-tals kr
<i>Län</i>				
Stockholms	15	3 514	5	500
Uppsala	5	1 440	13	1 300
Södermanlands	50	6 213	11	1 050
Östergötlands	66	11 585	21	2 050
Jönköpings	62	9 316	24	2 350
Kronobergs	51	7 431	12	1 200
Kalmar	82	16 165	42	3 900
Gotlands	39	4 643	19	1 750
Blekinge	16	1 383	1	100
Skåne	142	25 294	68	6 750
Hallands	23	5 211	9	850
Västra Götalands	165	30 530	64	6 300
Värmlands	35	7 055	29	2 900
Örebro	19	4 552	2	200
Västmanlands	24	2 643	10	1 000
Dalarnas	35	6 217	17	1 700
Gävleborgs	47	11 977	12	1 200
Västernorrlands	71	23 444	3	300
Jämtlands	90	25 560	15	1 500
Västerbottens	56	19 626	5	500
Norrbottens	33	8 502	11	1 100
<i>Produktionsinriktning</i>				
Växtodling jordbruk		8 380	51	4 950
Trädgårdsodling		15 147	20	2 000
Fruktodling		496	–	–
Annan odling		1 130	1	100
Mjölproduktion		141 801	182	17 950
Nötköttsproduktion		39 002	78	7 500
Smågrisproduktion		3 843	21	2 100
Slaktsvinproduktion		3 388	8	750
Integrerad svinproduktion		3 262	3	300
Fjäderfåproduktion		783	1	100
Äggproduktion		4 318	4	400
Renskötsel		1 444	9	900
Övrig djurproduktion		5 771	13	1 250
Övrigt		3 536	2	200
<i>Hela riket</i>				
2001	1 126	232 301	393	38 500
2000	360 ¹⁾	86 451	121	12 100
1999	1 297	152 214	266	12 685
1998	1 229	143 478	182	8 116
1997	585	67 803	155	6 680
1996	–	–	162	7 019

1) P.g.a. att EU:s regler för stöden dröjde blev antalet beviljade stöd år 2000 onormalt lågt.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.7a**Beviljade stöd till investeringar för förädling och avsättning
1996–1999, 1 000-tals kr***Granted investment support to improved processing and marketing*

	1996	1997	1998	1999
Nöt- och griskött	1 787	47 511	21 498	14 708
Mjök och mjölkprodukter	135	68 395	35 360	23 190
Fågelkött	..	24 527	6 002	9 863
Frukt, bär och grönsaker	..	26 447	3 851	5 020
Potatis	..	16 127	1 218	9 026
Blommor och plantor	..	2 952	259	1 125
Renkött	..	466	92	60
Skog	2 275	0	3 458	1 660
Totalt	4 197	186 425	71 738	64 652

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 9.7b**Beviljade stöd till investeringar för förädling och avsättning
enligt miljö- och landsbygdsprogrammet
2000–2006, 1 000-tals kr***Granted investment support to improved processing and marketing
according to the environmental and rural development plan for
Sweden for the period 2000–2006*

	2000	2001
Nöt-, gris-, får-, lamm- och renkött	20 271	9 202
Mjök och mjölkprodukter	12 537	16 661
Fågelkött	7 422	2 666
Ägg	4 576	1 043
Spannmål	2 881	236
Frukt, bär och grönsaker	8 056	9 269
Potatis	1 779	6 607
Blommor och plantor	0	768
Totalt	57 522	46 452

Källa: Jordbruksverket och Länsstyrelsen.

Tabell 9.8
Utbetalade stöd och ersättningar till rennäringen 1997–2001, 1 000-tals kr
Disbursed support and compensation to reindeer breeding

Typ av stöd	1997	1998	1999	2000	2001
Pristöd, tkr	14 816	14 601	13 150	14 663	15 514
Ersättning p.g.a. Tjernobylyolyckan, utbet av;	13 241	10 822	10 400	9 884	10 983
Övriga medel för främjande av rennäringen, varav;	1 501	2 886	7 619	6 779	7 040
katastrofskadeskydd	751	986	3 165	566	2 804
projektstöd, m.m.	750	1 900	4 454	6 213	4 236
Ersättning för rov- djursrivna renar	30 000	30 000	35 000	35 000	35 000
Ersättning för tåg- dödade renar	2 718	3 556	3 175	2 326	1 791
Ersättning för vägtrafik- dödade renar	4 664	4 864	4 709	4 499	4 217

Källa: Jordbruksverket, Länsstyrelsen, Sametinget, Banverket och Trafikförsäkringsföreningen.